

## REDACTIA

Deak Ferencz-uteza nrul 20.

## ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.  
Pe jumătate an .. 10 ..  
Pe 1 lună .. 2 ..N-rii de Duminecă pe an 4  
coroane.Pentru România și America  
10 coroane.Pentru România și străinătate  
numeri de zi pe an 40 franci.

## TRIBUNA

## ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-uteza nrul 20.

## INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima  
dată 14 bani; a doua oară  
12 bani; a treia oară 8 bani  
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se  
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

## Să luăm aminte !

Săptămâna trecută o deputație din comitatul Trei-scaune s'a prezentat sub conducerea fișpanului Ugron János, la ministrul de agricultură Feilitzsch Arthur. Deși e vădit, că în lipsa de temei parlamentar multă ispravă nu poate face ministrul — totuși deputațiunea a votat bunăvoință ministrului pentru modificarea legilor de păduri. Prilejul acesta, ministrul l-a folosit pentru declarațiuni politice foarte importante pentru noi.

Declarațiunile acestea a fost publicate de presa maghiară fără a fi desmințite. Ministrul de agricultură a declarat, că se va uisui din toate puterile, să satisfacă cererile deputațiunii, ca să vină în ajutorul unei dintr-tele cele mai vechi zărmări a poporului maghiar, a Săcuii. Aceasta — zice ministrul — cu atât mai vărtos, pentrucă politica sa totdeauna a fost întărire a rasei maghiare, ca aceea să stăpânească peste celelalte naționalități. Dănsul nu aproabă politica de concesiuni față de naționalități și care le caută prietenia!

Ori cât de însemnate momente ne țin legată atențiunea în altă parte, nu ne este permis să lăsăm neobservată declarațiunea aceasta importantă și pentrucă vine din partea unui ministru, care fie c'a făcut-o pe propria răspundere, fie c'a făcut-o cu consensul cabinetului — nu mult ne impoartă. În ori ce caz, declarațiunea verifică acelaș spirit, de care s'au condus și guvernele de pân'aci, și care prezidează și în

sinul guvernului actual. Ori cu ce intenție a făcut ministrul de agricultură declarațiunea aceasta, ea dovedește numai atât, că ceea ce noi vestiam despre guvernele trecute, acum se recunoaște și în chip oficial. Că guvernele și pân'aci făceau politică de rassă prin uzarea parțială și nedreaptă de puterea executivă de stat, nu era doar pentru noi un secret. Dar oficial totdeauna se tăgăduia aceasta. Guvernul actual este însă atât de frivol încât se laudă cu aceasta — spre mai marea glorie a egal îndreptățirii maghiare trimbițată cu atâta vâlvă. Ca și cum ar vrea să dovedească că are mână liberă în cele interne.

Când am vorbi noi în acest stil, ne-ar înhița procurorii și re-arbitruia în temniță. Iar ministrii atâta din scara oficială ura împotriva noastră.

Să ne servească aceasta de învățătură. În nimeni să nu punem încrederea decât în noi însine. Domnilor maghiari nu le trebuie prietenia noastră. (Mai bine, căci ș'asa nu ne-am putea aștepta la nici un bine dela dânsii). Când sunt în Budapesta, ne strigă moartea. Ajungând însă rândul la alegeri, se tupilesc, și ori direct, ori prin alții, cerșesc voturile naționalităților. Ea spre mai marea noastră rușine, tocmai prin voturile naționalităților ajung șoviniști d'aceștia în parlament, ca acolo să facă legi, cari ținesc nimicirea, perirea noastră.

În iobăgie politică vor să ne arunce pe cale economică, cu mijloace meșteșugite, ca în chipul acesta să ne poată subjugă.

În aceasta tristă stare, care poate fi datoria noastră? Nimic altceva decât a zădărnici politica acestor buni domni. Iar pe lângă întărirea conștiinței noastre naționale, numai așa o vom putea ajunge, dacă fiecare român ține cu credință la programul partidului național român și sub nici un preț nu-și va da votul pentru asemeni șoviniști. Spre scopul acesta deja acum trebuie să începem organizarea și să ne pregătim pentru viitoarele alegeri, așa ca să nu fie între noi un astfel de prost, care să nu știe, cum să-și întrebuițeze votul său. Iar când șoviniștii ori oamenii lor se înfățișează printre noi cerșindu-ne voturile, cu rușine să-i scoatem din casele noastre cu politică-le cu tot. Fiecare fie un apostol în cercu-i strâmt în care trăiește și să ne silim să convingem pe fiecare alegător de marea însemnătate a votului nostru.

Noi mântuire numai așa putem aștepta, dacă din sânul nostru vom alege oameni la sat, la comitat și la Dietă. Oamenii cari ne cunosc, ba simțesc chiar ne durerile, nenorocirile, nevoile: Români! Să nu ne vindem votul, pentrucă prea cu multe interese li-l plătim îndărăt punând în stăruie oamenii ca Feilitzsch și Lovorășii, dușmanii de moarte ai nostri.

Ținând noi toți, unul ca unul cu neciințire la partidul nostru național și alegând numai oameni, cari jură pe programul acestui partid — vom fi atunci o opoziție atât de puternică, în parlament, în adunarea dela comitate și în adunarea dela sate, încât

## IUBIREA.

De Ioan Slavici.

Iubirea e fără îndoială în toate formele ei una din cele mai plăcute stări sufletești, un simțământ dulce, care dă farmec vieții noastre și ne face și mai duiosi, și mai destoinici de a ne stăpâni pornirile rele și de a înfruntă nevoile vieții, și cel mai mare binefăcător al nostru este — nu cel ce ne iubește, ci cel ce ne umple sufletul de iubire.

De aceea în toate timpurile și pretutindeni copii au fost socotiți drept cel mai neprețuit dar dela Dumnezeu, căci e în firea omului iubirea către copii și numai oameni desbrăcați cu desăvârșire de firea omenească nu mai sunt în stare să iubească nici chiar pe copii lor, pe când cei întregi se simt nenorociți, dacă nu au copii și nu pot să găsească mângâiere decât în iubirea către copii altora.

Firea a sădit în nemărginita ei înțelepciune simțământul acesta în inima omului fiindcă sunt multe jertfele, mari greutățile, grele loviturile împreunate adese-ori cu purtarea de grijă pentru copii și numai o nesecată iubire poate să ne deie înțelegerea, tăria neînfrântă, răbdarea îndelungată și bună voință fără de margini a adevăratului părinte.

Ori și care om cu bun simț va înțelege, cât

de mare dreptate are Confuciu, când zice, că adevăratul părinte nu e cel ce l'a născut pe copil, ci cel ce poartă grijă de el și-i dă iubirea neseacă, care ea singură poate să-i lege pe toată viața.

Nefiind lucru voit de om, ci rânduit de D-zeu, nașterea nu poate să îndatoreze ea singură prin sine nici pe născător, nici pe cel născut. Au fără îndoială tatăl și muma unul către altul, față cu rudele lor și față cu societatea datorită de a purta grijă de copilul lor și de a-și da silința să scoată om cum se cade din el, dar față cu copilul nu au și nu pot avea nici o datorie, și tot ceea ce fac pentru dănsul numai din iubire curată fac. De aceea sunt fără de margini datoritiile către părinți și numai pervertit omul poate să le zică părinților săi: V'ați făcut datoria purtând grijă de mine!

La asta pervertire nu poate s'ajungă decât cel ce nu-și mai iubește părinții.

Nu e doar destul să iubim pe cei luați sub purtarea noastră de grijă, ci trebuie să mai și câștigăm iubirea lor și să știm a ni-o păstra, căci această iubire a lar către noi e cel mai puternic mijloc de educațiune, prin care îi stăpânim toată viața.

Ființă neajutorată, copilul trebuie neapărat să iubească pe cel ce poartă grijă de el. Chiar și dacă nu suntem în stare să-l iubim, îi câștigăm

iubirea purtând grijă de el.

Dacă însă ușor se câștigă iubirea aceasta, ea încă mai ușor se perde, și în educațiunea rațională cea mai constantă preocupare e să ne ferim de tot ceea-ce poate să ni-l înstrăineze pe copil.

Se vorbește mult și adeseori despre importanța simțământului religios în educațiune, dar sunt puțini cei ce-și dau seamă, cum anume simțământul religios hotărăște întreaga desfășurare a vieții sufletești, și adeseori întălim în calea noastră oameni, care nu se îndoiesc, că poate să fie cineva om cum se cade și fără ca să fie religios. Fără îndoială că poate, vorba e numai, ce fel de om.

Un lucru e neîndoios: că cel ce nu-l iubește pe Dumnezeu, care poartă grije de toți, nu-și poate iubi nici părinții decât câtă vreme are nevoie de dânsii. Mai curând ori mai târziu el se înstrăinează și de părinți, și de frați, și de rude și se alipește numai de cei ce-i aduc vre-un folos ori îi îndulcesc într'un fel ori într'altul viața.

Poate fără îndoială și cel religios să se înstrăineze de părinții lui, căci slăbiciunile și patimile adeseori îl zăpăcesc pe om, dar mai curând ori mai târziu el se întoarce și se căiește — ca fiul pierdut.

E o mare nenorocire să nu mai poți crede, dar întocmai precum poți să câștigi iubirea co-

## MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

## S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrássy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

## Szabó Albert

furnisor al curții cesare regesti.

Telefon pentru oraș și comit. Nr. 429. 429 Nr.



1 slovenă și 4 italiene. Germanii vor dispune ca ca și până aci asupra a 205 mandate, boemii câștigă 30 mandate, polonii 12, italienii 2. Românii pierd 1 mandat. Naționalitățile prin urmare, după legea nouă se vor împărți astfel: germanii 205, boemii 99, polonii și rutenii 95, italienii 17, slovacii de sud 35, românii 4.

*Proiectul al doilea*, precizează noua ordine la alegeri, care va intra în vigoare după dizolvarea parlamentului actual. După acest proiect, toți alegătorii unui cerc formează un corp. Fiecare corp alege un deputat, numai cercurile electorale ale Galiei trimite câte doi-două deputați, pe care îi alege cu majoritate relativă, așa fel, că fiecare alegător votează pe un deputat. Prin sistemul acesta vor să asigure reprezentanța minorităților de naționalități mai tari, din singuraticile cercuri. Votizarea se face în comună. Pentru comune însă cu alegători sub numărul de 500, se vor fixa centre comune de alegere Orașe mai mari alege după districte. Proiectul cuprinde apoi dispoziții amănunțite privitor la alcătuirea și publicarea listelor electorale.

*A treilea proiect* cuprinde garanțiile liberbății și a curățeniei alegerilor.

În ce privește reforma regulamentului intern, noul proiect investeste cu multe drepturi pe președinte, *fiintindu-se la zădărnicierea ostrucției.*

## Adunările de popor și manifestul.

Budapesta, 25 Febr. 1905.

Astăzi era să fie cași una din marile «istorice» ale crizei. Dar baionetele jandarmilor și ale miliției au nimicuit acest patos calendaristic.

Adunările populare convocate în toată țara, vreo 300, au fost oprite. Pretutindeni poliția, jandarmeria și miliția au fost întărite în vederea zilei de azi. Astfel constituția ungurească a fost lipsită și de mângăierea platonice a unei protestări. În schimb, șefii au hotărât un strașnic manifest de sigur lung, frumos și vibrător către națiunea aceasta care arată așa puține semne de durere. Dar redactarea lui a întâmpinat iarăși anevoițe. Între șefi s'a iscat o *neînțelegeră gravă* în privința manifestului. Foile coaliției o ascund, dar «Az Ujság» le-a tradat. *Bánffy* este care nu poate să cază de acord cu proiectul de manifest al lui *Apponyi*. Dar Luni comitetul se va reîntâni și atunci probabil toate se vor aplană. Atunci, neapărat, va apare și dezmințirea categorică care însă va confirma mai mult zvonurile rău voitoare.

## Demisiunile suspendate.

Am anunțat că funcționarii comitatului Pestei și-au dat demisia colectivă. Acum comisarul regeșc Rudnay a găsit un mijloc ingenios de a face iluzorie aceasta demisie a amânat adunarea comitatului. Se știe însă, că nici un funcționar nu-și poate părăsi postul, până când demisia lui nu a fost aprobată de adunarea congregațiunii comitatului. Astfel funcționarii vor fi nevoiți să rămâe.

## Bar. Hurmuzachi și chestiunea ungurească.

Un redactor al ziarului «Die Zeit» și-a luat osteneala a intervieva pe frunțașii diferitelor partide austriace, între cari și pe baronul Dr. Alexandru de Hurmuzachi asupra chestiunii maghiare. Eată ce a zis frunțașul român bucovinean:

Din punctul de vedere românesc, trebuie să salutăm cu cea mai mare bucurie dizolvarea dietei ungare, deoarece această dietă nu este adevărata expresie a populațiunii din cealaltă jumătate a monarhiei. Dacă e vorba însă, ca remediarea inițiată prin dizolvare să fie urmată de succes, această numai așa se va putea obține, dacă în locul actualului sistem electoral va urma o reformă electorală, care să mulțumească pe toate naționalitățile. Din păcate însă nu se poate aștepta, că o asemenea reformă s'ar aduce v'odată pe cale parlamentară, cu deosebire după ce ideea independenței a prins rădăcini la toată lumea maghiară și prin actualul conflict a fost și mai mult întărită.

În ce privește efectul asupra jumătății ceteilalte a imperiului, restabilirea stărilor constituționale în Ungaria este de dorit și pentru noi.

În declarațiunea de astăzi a ministrului președinte trebuie să laudăm fără rezervă mai ales acea parte, în care vorbește despre menținerea

comuniunii armatei. Acest pasagiu, nu mă îndoiesc, va fi aplaudat de către toți. Noi Românii aprobăm aceasta cu atât mai mult, cu cât dorința noastră nu este, ca în Ungaria și armata să devină un instrument pentru asuprirea naționalităților.

## Ultime știri.

**Un duel senzațional.** Mai zilele trecute într'o ședință a Camerii în care ministrul de justiție Bădărău stăruia mult pentru împământenirea mai multor Ovrei, dl Nicu Filipescu, cunoscutul naționalist, fost primar al Capitalei și fost ministru, l-a apostrofat pe ministru, zicându-i, că stăruie pentru împământenirea Ovreilor dela cari a luat bani. S'ar fi pronunțat și cuvântul: «Pungașule».

Incidentul a făcut mare senzație. Dl Bădărău a provocat la duel pe dl Filipescu martorii acestuia însă au hotărât, că nu e dator să dea satisfacție, deoarece la adresa dlui Bădărău s'au zis și scris alte multe ofenze, fără să fi cerut satisfacție. A doua zi vicepreședintele B. Păltineanu și Mihail G. Cantacuzino au desaprobat incidentul și au apărut pe ministrul Bădărău.

Se telegrafiază acum din București că fiul acestuia, care studiază la Paris, s'a întors la București și a provocat la duel pe dl Filipescu. Duelul s'a ținut la Sâmbătă. S'au tras câte două gloanțe, dar Bădărău a fost ușor rănit.

O carte senzațională, intitulată «*Telegramă particulară*» s'a apărut în țară cu **voium de știri** publicate în «*Telegramă particulară*» din **gare din peana cunoscutului publicist Aurel Popovici.** Partea prima analizează cauzele actualei situațiuni dovedind lipsa concepțiilor mari în politica de până acum, partea a doua arată modul rezolvării prin armonizarea principiilor unitare cu respectul naționalităților. Cartea cuprinde un proiect de reforme în vederea unei soluțiuni a crizei dualizmului. Scrierea face senzație prin felul concentric cum pune chestiunea și prin reformele practice.

## Masonii români contra Grecilor.

Conziliul de ordine al marelui loji naționale masonice române a trimis tuturor lojilor din lume următoarea adresă:

Masoneria întreagă cunoaște îndeajuns masacrele a căror victime sunt, de cinci ani Românii din Macedonia și Epir, din partea patriarhatului grecesc al Fanarului din Constantinopole care în virtutea privilegiilor obținute dela sultanul Mahomet II în 1463, vrea, în numele lui Christos și al religiei, să silească pe bulgari, sârbi, albanezi și români să-și renege naționalitatea și să se facă greci de voe de nevoie.

Din mijlocul secolului XIX, populațiunile aceste, scuturând jugul în care îi ținea clerul grecesc care voia să le impue limba greacă în școli și biserici, au început să cultive limba proprie și să revendice dreptul de a întrebuința limba lor în școli și biserici.

După o luptă lungă bulgarii au obținut exarchatul.

Conduși de spiritul lor național, Românii din Macedonia au început să cultive limba lor prin fondarea de școli și prin introducerea ei în biserici.

Această însă nu convenea demonului care se intitulează patriarhul ortodoxilor, căci nu religionea e scopul lui ci încorporarea tuturor naționalităților creștine din Turcia în elenism, pentru a obține în viitor Macedonia, întocmai cum au obținut Tesalia populată în mare parte de români grecizați.

Neputând să facă pe români să se declare greci prin persvaziune, patriarhul negru, împreună cu episcopii macedoneni și cu guvernul grecesc, a început să formeze corpuri de antași: cari masacrează pe români, devastează bisericile, incendiază școlile și asasează pe profesorii români.

Și faptele acestea, petrecându-se în zilele noastre, în fața comisariilor trimiși de către marile

puteri, grație numai indolenței și indiferenței autorităților turcești, ne silesc să protestăm din toate puterile noastre.

Masoneria română se adresează dar tuturor fraților din Univers conjurându-i ca, în fața acestor masacre, să vestejească atitudinea și procedeele patriarhatului grecesc din Constantinopole și ale guvernului din Athena, organizator și instigator al bandelor și unind vocea lor cu a noastră, să intervie pentru a pune capăt trimiterii bandelor de către guvernul grecesc.

Trebuie vestejită purtarea acestui popor care bazându-se pe trecutul său istoric, îndrăznește întrebuința asemenea mijloace, pentru a distruge niște populațiuni cari nu voesc să devie descendenții lui Cecrop și Temistocle ci voesc să rămâe ce au fost: urmașii lui Romulus, Cezar, Parl-Emil și Traian.

*Conziliul de ordine:* C. Moroiu, G. Grigorescu, Ghr. S. Negoescu, G. Bibescu, I. Alexandrescu, G. Costamagna, W. L. Zimeriman, F. Roper, D. Demetriu, N. Velescu, N. Ionescu, I. Petraureanu, I. Adler, Secretar general: N. Coengiolopolu.

## Expoziția națională în București.

De Teodor Filipescu.

Nu cred, că există Român, care n'a auzit de măreața sărbare națională, care va avea loc în vara anului curent la București, expoziția națională care se va deschide la 10 Maiu 1906.

Această expoziție are să ne dea și o oglindă despre trecutul nostru și despre viața noastră etnică, să găsească ființa nu o pot înțelegi inimicii nostri nici în țările regim, unde Românii ca oaze singuratiche locuiesc de veacuri înconjurati de străini.

Această expoziție națională va găsi-o și Românii din Ungaria și din Bucovina. Atara de acești Români mai este însă un mare ajutor din frații noștri din Peninsula Balcanică, cari de pe timpuri Romei și până acum au răstănit cultura între Slavi din Balcani, și pe cari soarele i-a împins în pășuni și în alte sentimente străine de neamul nostru, care vede în aceste comunități, unde ei singuri formau elementul cultural, au primit în mai multe regiuni limba străină, iar în acești 25 ani din urmă și ideile naționale acestor populațiuni.

Acești frați sunt Românii de sud cari locuiesc în Macedonia, în Epir, în Albania, în Rumelia-de-Ost, în Sărbia veche și în celelalte state creștine din nordul Peninzulei Balcanice și cari merită mai multă atențiune din partea noastră, decât li-s'a dat în decursul acestor 40 ani din urmă, de când au început lupta națională în Turcia Europeană. Cât bine ni-a venit și nouă dela acești frați știm toți, dacă amintim numai pe: Șaguna, Gojdu, Sina etc. cari toți au eșit din sânul familiei de Români Macedoneni.

Nu știu dacă frați din regat au luat măsuri să caute tocmai pentru acest element vechiu cultural, mijloace de a îi înlesni să viziteze gratuit serbarea mare națională din București?

Acești Români sunt de un an și jumătate — mai cu seamă dela promulgarea iradei imperiale din 9:22 Maiu 1905 prin care au fost recunoscuți în mod oficial ca nația română în Turcia — expuși exterminării din partea clerului grecesc și bandelor eline. Prin urmare acești frați au cea mai mare nevoie pentru o recreare din punct de vedere național românesc. Acum chiar a sosit momentul pentru acești Români, să se convingă despre superioritatea culturii românești prin o vizită în capitala românească de lângă Dâmbovița.

Nu e destul să aducem numai o grupă de Fărșeroși din Pind ca să arătăm vizitatorilor străini la expoziție, că elementul latin n'a pierit în Epir, Tesalia și Albania. Datoria noastră națională e mai mare, noi trebuie să căutăm de timpuriu mijloace, care ne vor permite să înlesnim unui mare număr de tineri, Români din Macedonia, Tesalia, Epir, Albania și Istria să viziteze expoziția din București. Elevii și elevele dela școlile române din Turcia europeană trebuie să viziteze cu ajutor social sărbarea mare din București.

Damele române din elita Bucureștilor pot imita pe damele aristocrate polone din Galiciă, care nu se sfiesc să meargă din casă în casă să strângă creștări pentru școlile polone din Germania, și care laolaltă constituiesc o reuniune, care chiar și în localuri publice (restaurant, hoteluri, etc.) are cutii (case) cu inscripțiunea: «Rugăm școlile polone din Germania».

Damele române din București să rămână mai pe jos de damele polone în privința sentimentului național, nu îmi pot închipui? D'aceia sper, că și femeia română de dorul existenței și mândriei naționale va lua în curând dispozițiuni de a constitui un comitet cu scopul să strângă un fond, cu care se va organiza un serviciu pentru mai multe vizite gratuite a studenților și studentelor din Turcia europeană și din Istria la expoziția națională.

În Croația există o societate mare a «Masonilor sf. Ciril și Metod» cu scopul de a ajuta școlile slave din Istria, adică de a slaviza pe Românii istrieni. La această societate sunt înscrși mii și mii de membri din Slavonia, Croația, Dalmatia și Bosnia cu o contribuțiune de o coroană pe an. Grecii au societatea «Helenismos» în Atena, a cărei membri și scop au fost de frații din regat prea tarziu descoperiți.

Frații din țara liberă s'au entuziasmat pentru vizita din toamna anului 1901 a studenților români la Atena, încât au pus tot și toate în mișcare pentru reușita acestei vizite. Dar după cum era de prevăzut, aceasta vizită a adus neamului românesc numai o necinste și batjocură din partea Grecilor chiar și în țara liberă română.

Filoeleni, cari au fost vre-odată la Atena și au stat numai o zi acolo, au fost desiluzionați în sentimentele lor pentru acest popor. Numai Românii nu, ei n'au învățat nici chiar din durerile poporului român pe timpul domniei Fanarioșilor, ci uitând toate, se încredeau în roadele alese ale Grecilor de dragostea ce ei au pentru Români.

Românii cuprind și înțeleg iute, dar învățătura nu e tenace, căci se încred prea ușor în vorbe goale, și în momente de entuziasm uită toate și chiar și hotărârile luate mai înainte. De aceea am ajuns până acolo, să vedem o serie de omoruri, incendii și devastări între frații noștri din Macedonia, Epir și Albania din partea aceluși popor, în a cărei lingușire ne-am încrezut. În loc să fim cerut cu mândrie națională să vină Grecii din Atena la București să învețe cultura românească după cum s'ar fi convenit, noi am alergat să vizităm pe Grecii, și să vorbim cu vorbe alese, care trăsesc din trecut și face politică de cafenele, și prin asta ne-am atras dela acest popor nemulțumitor nu stimă, ci batjocură.

Românii au uitat vorbele lui Laocoon: «Timeo Danaos et dona ferentes» și nu le place nici proverbul Dalmatinilor: *Ni u moru mjere, ni u Orku vjere* (adică: Nu măsură marea, nici nu te încrede în Grec). Hotărât-au Românii cel puțin acum, de a se feri de acei inimi ai neamului nostru, cari au de scop să extermină pe frații noștri în Peninzula-Balcanică? A sosit momentul de înaltă învățatură și pentru noi, să ne strângem rândurile dacă dorim să existăm.

Cunoscând inima bună a fraților din Țara liberă sunst sigur, că acum vor ști să-și apere mândria națională prin o contribuție în bani pentru amintite vizite a tineretului românesc din Peninzula-Balcanică și din Istria, care vizite vor aduce mai multe și mai bune rezultate decât multe eforturi în privința chestiei române din Balcani, căci: Tineretul e speranța lumii.

Să arătăm Europei, că Românii sunt un popor de ordine și de civilizație, că suntem mândri de nația noastră, și ca atare ne interesăm de existența acelor populațiuni de un neam cu noi, pe care inimicii noștri îi perzecută fără milă.

Seraievo, 7.20 Februarie 1906.

## NOUTĂȚI.

ARAD, 26 Februarie 1906.

— **Procese sistate.** Dintre cele 7 procese ce ne-a intentat procurorul din Oradia-Mare pentru agitațiune împotriva națiunii maghiare, senatul de punere sub acuzare a adus sentință în trei procese, sistând ori ce urmărire. Procurorul n'a mai făcut nici el apel.

Apărarea acestor procese a făcut-o d-nul Dr. *Iustin Marșieu*, care au adus argumente atât de temeinice și a vorbit cu așa pricepere, încât senatul de punere sub acuzare i-a dat câștig de cauză.

— **Din isprăvile fibirăului Faragó din Șiria.** Acuma-i anul, de când în frunțașă comună românească Șiria, reprezentanța comunală s'a văzut silită, — în urma volniciei fibirăului *Faragó* care a eschis dela candidație pe toți recurenții români — să aleagă la postul de vice-notar pe *Holstein Jakob*, pus în candidație din partea fibirăului pe lângă alți doi, dintre care unul n'avea nici măcar cvalificația recerută, iar celalalt, avea s'abzică în cazul când reprezentanța ar vrea alegându-l p'acesta să eludeze voința fibirăului. Alegerea aceasta volnică a fost apelată la comitat, dar se n'înțelege, aici volnicii d'aceste se iau drept merite, apelata s'a răspins și alegerea s'a întărit.

Apelatorii au dus afacerea apoi la judecătoria supremă administrativă care săptămâna trecută, a adus hotărâre, *nimicind alegerea*, pe motiv că fibirăul a pus în candidație și pe unul fără cvalificație, deși erau destui recurenți cu cvalificație.

Iată ce joc frivol își permit d-nii fibirăe cu dreptul lor de candidare. Iată pildă din exercițiul constituțiunei ungurești. Constituția aceasta e acum în primejdie. Pe aceasta s'o deplângem? Ar fi a ne uni lacrimile cu ale d-lui *Faragó*, pe care-i înțelegem dacă plânge.

— **Confiscări de ziare ungurești.** În zărele ungurești este o adevărată întrecere de izulte la adresa Majestații Sale. Două locale, «Arad és Vidéke» și «Függetlenség» sunt tot a doua-treia zi confiscate.

Este o adevărată gelozie între dânsule pentru aceasta glorie de a fi confiscate. În Budapesta tot așa. Vineri a fost confiscate pentru lesă Majestate opt ziare. Sâmbătă două.

Brava ție, loială națiune!

— **Prinț sinucigaș.** Din Roma se vestește următoarele: Copilul cel mai băran a prințului Pignatelli ar fi trebuit să ia în căsătorie pe prințesa Maria Corigliano și deja timpul nunței a sosit. Oaspeții distincți s'au adunat în palatul prințului și mireasa primea chiar felicitări, când sosește vestea morții mirelui. Prignatelli înainte de cununie s'a împușcat. Înainte de moarte a scris o epistolă miresei lui, în care îi spunea că nu voeste să o nefericască, și de-aceia s'a împușcat, dar mai târziu va vedea și ea, că altcum nu s'a putut. Mireasa a leșinat. Cauza e necunoscută.

— **Parastase.** Se împlinesc Sâmbătă anul, de când a trecut pe calea vecinicii Teodor Pășcuț, un tânăr de mari nădejdi, tânăr care voia să absolve teologia la institutul nostru teologic din Arad. Așa a fost scris însă să fie jertfa unui morb grav. Tinerimea n'a putut uită memoria lui. Conduși de cea mai nefățărută dragoste foștii lui colegi au ținut parastas pentru el în catedrala din Arad, la care au luat parte afară de corpul profesoral, tinerimea dela ambele despărțăminte. Slujba funebrală a săvârșit-o domnul Alexandru Vesalon, părintele spiritual al institutului iar răspunsurile le-a ezechutat corul seminarial, sub conducerea profesorului T. Lugojan.

În veci amintirea lui.

— Duminecă s'a ținut tot în catedrală parastas pentru marele mecenate Emanuel Gojdu. Au servit preoții Vasile Beleş protopop, Gavril Bodea, Vasile Olar și archidiaconul Dr. I. Suci. Răspunsurile le-a cântat corul seminarial.

— **Patriot sau cruțător?** Un domn ungur, care însă n'are nume unguresc, declarase în zilele trecute în o foaie coalitionistă pe cuvântul lui de onoare, că:

Până nu va fi constituție în țară până atunci nu va călători numai pe clasa a III-a.

Nu va mai fumă, nu va mai bea nici bere, nici vin, nici rachiu, nici nimic, (adecă nici apă?)

Nu va mai corespondă de acum înainte numai prin corespondențe deschise.

Se adresează către Unguri să facă și ei așa.

Vezi, că-i bun absolutizmul! Te face cruțător!

— **Cornelia Prielle — în agonie.** Marea artistă maghiară Cornelia Prielle, care precum se știe numai săptămânile trecute s'a căsătorit — deși e în vârsta de peste 80 de ani, cu un scriitor maghiar, aproape cu un jumătate de veac mai tânăr ca dânsa, — e în agonie. Scurt au ținut deci săptămânile de miere!

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebral:

Capitulul bisericii catedrale greco-catolice din Oradea-mare în numele său și al numărșilor consângeni, cu adâncă întristare anunță adormirea în Domnul a Reverendissimului și Magnificului Domn *Teodor Kövály de Kis-Nyires*, prepozit capitular, preot jubilar etc. întâmplată, după primirea repetită a S. Taine ale muribunzilor, în 22 Februarie 1906, la orele 4 p. m. în anul 87 al etății și 63 al preoției. Sâmbătă, 24 Februarie, la oarele 8 dimineța se va celebra în biserica catedrală s. liturgie întru răpausul sufletului adormitului, iar rămășițele pământești se vor asirucă în aceeași zi la orele 3 p. m., din biserica catedrală în cimiterul comun din Oradea-mare (Ujváros). Oradea-mare, 22 Februarie 1906 st. n. În veci pomenirea lui!

— **Trusou! domnișoarei Roosevelt.** O minune care încă rămâne în secret de familie — dar secretele transpiră. Acum ni-se dau amănunte despre rochiile de mireasă ale dșoarei Roosevelt. Unele din ele sunt dăruite de împăratul Japoniei, și imaginația orientală cea mai bogată s'a epuizat sporind strălucirea. De altfel, mai mare parte din trusouri sunt de stofă din Orient și domină mătasea. Rochia de nuntă e de satin alb de o frumusețe ideală. La nuntă, trena va fi purtată de mai mulți pagii.

— **Cum poate fi renitența declarată de faptă patriotică?** Foarte ușor! Mergem numai la Dobrișin, ori la Kecskemén, sau în ori care oraș unguresc, și veți vedea. Eu unul, ce e drept, n'am fost, dar lucrul asta l-am putut citi, în unele foi maghiare, ce-și dau aerul de-a fi serioase. Cică în ziua, când Dieta a fost împrăștiată, elevele dela școala de fete din Dobrișin, au avut și oră de limba germană. Când profesorul a întrebat pe fete să spună lecțiunea, nici una n'a știut răspunde. Una a și plâns, zicând, că azi nu știe răspunde. Profesorul n'a mai preles, ci a mers să spună colegilor săi, cât de patriotice sunt elevele, în cât nu voesc să răspundă din limba germană, căci și ele știu, ce pacoste au adus pe țara noastră Nemții.

Și bietele eleve pentru faptul, că pe ziua aceea au fost renitente, au ajuns a săvârși faptă patriotică.

O sârmană lume! Cum se mai judecă la noi!

— **Epistola lui Napoleon către Maria Luiza.** Napoleon a cerut mâna Mariei Luiza, fca împăratului austriac și rege maghiar, Francisc în modul următor: «Ma cousine! Acele însușiri nobile, cari te încunună, au desvoltat în noi dorința, ca pe Dvoastră să vă venerăm și să vă servim. Când ne adresăm către împăratul părintele Dvoastre, putem speră, că vei primi acele sentimente, că nu numai supunerea față de părinți va fi influințătoare asupra hotărârei Dvoastre? Dacă sentimentele împăratului vor fi cât de puțin după placul nostru, noi ne vom nizuî să vă dobândim plăcerea și nădăjduim, că vă vom dobândi învoirea. Acesta e scopul ce dorim, să-l ajungem și pentru dobândirea căruia cerem grația Dvoastre».

Napoleon însuși după datina regilor vechi și-a făcut logodna și căsătoria, ba chiar a oprit pe ministrii săi de a lua de model nunta regelui Ludovic XVI și Mariei Antoanetta. Numai pompa și splendoarea eră mai mare, deoarece domnitorul Franciei se bucură acum de o mai mare vază de cât cu 40 ani mai înainte. La cununia lor ținută în Viena, prințul Carol, unchiul miresei a suplinut pe mire, cu care numai cu o jumătate de an mai înainte s'a luptat crâncen. În Compiègne și-a primit cu dor ferbinte mireasa, a cărei însușiri pururea le laudă și preamărea înaintea prietenilor săi. În Paris au înoit nunta cu un serviciu pompos... Căsătoria, mobilarea locuinței lui arătau, că mai mult nu va face revoluțiune. Abea după zece luni s'a născut moșteritorul de

tron așteptat cu mult neastâmpăr, pe care Napoleon l'a numit împăratul Romanilor. Tradițiile celea mai vechi le-a reînnoit. Căsătoria lor a fost fericită, acestea ne arată și observarea din o epistolă, ce-a scris-o lui Iosefin: Dacă omul își pierde soția, își pierde, dacă nici nu mărirea, dar fericirea la tot cazul.

— **Justiția în Chile.** Următoarea istorioară tragicomică e în stare a arăta situația juridică în statul Chile din America-de-sud.

În orașul Rancagua din sudul republicii nu departe de Santiago, a fost condamnat un rău făcător la închisoare, și la bastonadă, pedeapsa bătaii existând încă în aceea republică. Delicventul a terminat arestul și dorul de a se vedea deja în libertate îl făcea să ceară ca să i-se aplice loviturile la care a fost condamnat. Dar gardianul închisoarei se puse în grevă. El declară că n'a primit de mai multe luni leafa ce i-se cuvine, și deci nu voește să bată gratis.

Administrația era indignată de această grevă, dar în cele din urmă se înțelesă cu dânsul ca să i-se plătească leafa arierată numai să execute sentința și să pună în libertate pe omul care-și perdu-se răbdarea în închisoare.

Dar casa administrației era cu desăvârșire goală fiindcă lefii gardienilor se răstăseră de multă vreme în buzunarele superiorilor lor. N'a rămas alt mijloc pentru deținut decât ca să-i plătească pe gardian pentru ca acesta să tragă bătaia cuvenită în conformitate cu sentința judecătorească.

— **Doi bărbați și o femeie.** Cu câțiva ani înainte de aceasta, căpitanul Burrovici s'a căsătorit cu o femeie frumoasă de la Londra și în șesă luni după căsătorie a călătorit la Kangro. Soția a rămas în Londra și aștepta ca bărbatul să se întoarcă la ea, dar Burrovici nici veste nu dădea despre el. Femeia a cucerit, că bărbatul ei a perit în Africa și l-a jefuit un an. Cu doi ani mai târziu s'a născut dânsă Gilbert Volđias, cu care trăiește fericită. În vremea căcete căpitanul s'a întors din Africa și și-a căutat nevasta. Femeia nu l-a cunoscut numai după inelul purtat pe deget. La dorința căpitanului tribuna a desfăcut căsătoria a doua și așa femeia a ajuns a fi iarăși soția bărbatului prim.

— **Pedeapsa pentru sărutare.** O chelneriță din Teschen a fost osândită la 14 zile închisoare pentru că sărutase un domn străin. Acest caz făcând șgomot, un evreu rus povestește într'un ziar german un caz mai nostim de sărutarea unui tinăr în orașul Merez din Rusia judecat de rabinul local.

Acum câțiva ani veni la acel rabin un tinăr și s'a plâns rabinului, că o tânără femeie l'a sărutat, cerând dela rabin ca să-i dea o pedeapsă pentru ca să ispășească păcatul. Cu acest prilej a intervenit următorul dialog:

— Numai o sărutare? întreabă rabinul.

— Firește numai una. M'am apărat și ea a fost silită să renunțe de a mă mai sărută.

— Era frumoasă? se informă rabinul.

— Tocmai din această pricină cer o pedeapsă.

— Era așa de frumoasă încât eram cât p'aci să nu mă mai apar.

— Bine, atunci să mănânci două legături de fân.

Pe când tinărul stă uimit și interzis, se apropie femeia rabinului și zise soțului:

— Dragă bărbate, pedepsește cel puțin și femeia!

— Prostie replică rabinul, e destulă pedeapsă că a sărutat un măgar.

— **Nutrirea copilului.** O societate din Berlin a inventat un nou mod de îngrijire a copiilor. Acelor mame, cari se învoesc ca singure să-și crească copilașii le asigură ajutor pe întreaga durată, cât va țineă lăptarea copilului. Prin aceasta voește să tindă mână de ajutor îndeosebi femeilor sărace; cari sârmanele nu pot să abzică de lucru. Fără îndoială că aceasta este o mare faptă creștinească căci pe lângă toate înorile și medicinile ce le întemeiază ca nutremânt pentru micii copii nimic nu este mai bun și sănătos ca laptele din țâța de mamă. Despre acestea ne convinge în mod sigur datele nefalsificate ale statisticei. Nu numai în viața copilăriei e mare deosebirea, dar puterea de viață a ființelor nutrite cu lapte dela mamă, se estinde și asupra etății de bărbat respective de femeie.

În zilele noastre laptele de mamă îl suplinesc cu orice pregătire din lapte de vacă, dar să nu uităm, că prin aceasta nu folosim, la din contra stricăm și orice nizuință de a se folosi numai laptele dela mamă pentru nutrirea copilului, trebuie primită cu bucurie. Chiar în Berlin s'a ocupat un eminent bacteriolog a arăta, că e de periculos laptele de vacă pentru copil, pentru că un centimetru cubic de lapte conține nouă părți de bacterii periculoase.

Se află în el totfelul de tuberculoze și bureți veninoși, ce amenință dezvoltarea copilului chiar cu moartea. Societatea voește, să se aducă prin lege, că mama e îndatorată a-și nutri copilul până ce pretinde tata. Dar cum să pretindă el când pentru existența lor are așa mare lipsă de ajutorul ei? Dacă însă ajutorul se va da din visteria statului atunci, mamele își vor crește ele copiii. Fiecare mamă săracă va fi fericită, dacă își va primi ajutor pe vremea lăptării copilului.

— **Munți de gheață uriași.** Inspăimântătorii munți de gheață ies la suprafață pe Oceane și primejdiesc corabiile și viața călătorilor. Mai ales poartă frică conducătorii corabiilor de așa numiții munți călători. Numai a noua parte se vede de asupra apei din munții de gheață. Munții aceștia cresc la o estenziune nespūsă de mare. Așa se știe cu siguranță, că sunt munți de gheață la 1500 metri înălțime și a căror estenziune de multe ori e mai mare ca a unei inzule.

În 1854 a fost un atare munte, ce a nimicit o corabie întregă. În zilele prime din acelui an mergeau spre canal Bunei Speranțe, patru corabi, cari duceau călători spre Australia. Conducătorii corabiei a cucerit, și pe apa dintre munții de gheață, poate se conștientă, că munții de gheață s'au întors în apă răsucindu-se în rabiă care a fost înăbușată cu corabii. Și un om n'a scăpat cu viață. Cu toate acestea se pot vedea munți de gheață din vreme în vreme până în Augusta. Când zarise nașterea de un munte de acesta îl înmormântă pe om și astfel se manifestă de primejdie.

— **Femeile engleze,** nici odată nu fotosesc la față decât Lăpșe de creșterea și în adevărata calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest — Erzsébetfalva. Spre influință sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele Ballassa să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1-20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest — Erzsébetfalva.

— **Schveffer și Vörös,** floriști în Arad, palatul minoritelor. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *canuni; buchete* și alte *împodobiri de flori.* Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână peauru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3.30—4.40—69.50 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Lechner și Fleischer,* Arad, szabadság-tár 17 Tellelon 475.

— **S-a deschis** prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rumel.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

## CONCERTE, PETRECERI.

**Societatea călciunilor români din Arad,** a arangeat Sâmbătă seara o prea frumoasă petrecere la Casa Națională.

Șirul reprezentațiilor s'a început cu declamațiuni, apoi s'a dat pieza Kir Zuliardi, de V. Alexandri. Remarcăm pe d-șoara Livia Tanascu care s'a distins prin predarea perfectă a rolului servitoarei, dând dovezi de pricepere, spirit și multă dragălașie. Kir Zuliardi a fost predat de harnicul meseriaș George Dehelean, foarte bine. Nu altfel merită mențione cu laudă dl V. Boșniac

în rolul calfei de spîter și eroina, rol jucat de mult simpatica d-șoară Catița Tanascu.

În pauză s'a jucat «Bătuta și Călușerul» sub conducerea fruntașului meseriaș din Arad, Iustin Olariu, harnicul conducător al «Asociației călciunilor», de următorii tineri: George Dehelean, Petru Moț, Ioan Blaga, Ioan Budeanu, Dumitru Bodea, Emanuil Epescu, Nicolae Opreș, Ioan Laurențiu, Iacob Cărațuș, la care s'a alăturat și dl G. Marianovici, maestrul croitor.

Jocul a fost perfect, costumele admirabile. Dansatorii au fost mult și frenetic aplaudați de numărul public, — din care totuși lipseau cam mulți din clasa intelectuală.

Petrecerea a fost foarte animată a durat până la 6 ore dimineața. La cadrul au fost atâtea pe-rechi, în cât abea se mișcau în inghesuila șirului așezat între colțurile extreme ale salei mari a «Casei Naționale».

Vechea breaslă a călciunilor noștri din Arad, a putut să întrunească, precum se vede, pe toți meseriașii români din Arad la serbarea sa, care fără asemănare poate trece de un important moment în dezvoltarea vieții noastre naționale și solidarizarea elementelor industriale.

— **Plugarii.** Învățătorul Stefan Ștefu, fiul veteranelor învățător binemeritat N. Ștefu, a organizat de curând un cor de flăcăi țărani, din suburbiul Pârnea. Prima aparițiune în public cu corul țărănesc și-a făcut-o tinărul maestru la «lăsatul secului», Duminică seara, cântând mai multe bucăți naționale frumoase, bine executate de tinărul cor.

Apoi a urmat dansul, pe mărunte pe loc și pe învârtite, până la ciasuri târzii, respirând totul a sănătate și vigoare continuă.

**Reflexiuni.** Când un român din Arad știe că dea un concert la aniversarea unui mare artist și că element de forță națională, călciunierii se ridică pe aceleși tale a prestațiilor superioare. — singurul lucru ce nu doim, este: aproape din ce în ce mai mare a simțului și a elementului nostru românesc din Arad.

Și va fi bine!

Din popor.

## Economie.

Arad, 26 Febr.

**Adunarea generală a Timișanei.** Mercuri în 14 Februarie a. c. st. v. a avut loc a XXI-a adunare generală a institutului «Timișana» din Timișoara, sub prezidența d-lui membru și vicepreședinte al direcțiunii, *Petru Ionășiu.*

Fiind prezent un număr indostulitor de acționari, vicepreședintele după ce a declarat adunarea generală de deschisă, a trecut la punctul I din obiectele adunării, anume la *raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere,* cari fiind publicate mai înainte s'au considerat de cetite și s'a trecut la punctele următoare.

La punctul II, s'a cetit *distribuirea profitului curat* și adunarea generală a primit cu umani-tate împărțirea propusa de direcțiune și anume:

Din profitul de . . . . .	C. 81.025.19	
după detragerea profitului transpus de	C. 1.398.21	C.79.626.98
I. Se dau 5% dividenda acționarilor . . . . .	C.28.000.—	
		Restul de C.51.626.98
II. Se împarte:		
1. 15% fondului de rezervă . . . . .	C. 7.744.05	
2. 8% tantiemă direcțiunii . . . . .	C. 4.130.16	
3. 3% tantiemă direc-torului executiv . . . . .	C. 1.548.81	
4. 3% tantiemă comi-tului de reviziune . . . . .	C. 1.548.81	
5. 4% tantiemă func-tionarilor . . . . .	C. 2.065.08	C.17.036.91
	lar restul de	C.34.590.07
către care adaugăm profitul transpus	C. 1.398.21	
		Total C.35.988.28

III. Se împarte:

1. 1% supradividendă	C. 5.600.—
2. Supradotarea fon-dului de rezervă	C. 12.255.95
3. Fondului special de	

rezervă . . . . .	C. 5.000.—	
4. Fondului de penziune . . . . .	C. 4.000.—	
5. Fondului pentru diferența de curs . . . . .	C. 200.—	
6. Delegațiunii băncilor române . . . . .	C. 398.13	
7. Pentru scopuri filantropice și culturale la dispoziția direcțiunii . . . . .	C. 2.500.—	
8. Funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor . . . . .	C. 792.24	C.30.746.32
IV. Se transpune în contul venitului 1906 . . . . .		C. 5.241.96

**Imprumuturi hipotecare.**

La 31 Decembrie 1904 starea portofoliului a fost . . . . .	C. 748.289.47
In decursul anului 1905 s'au acordat . . . . .	567.188.—
Starea totală în 1905 . . . . .	C. 1,315.477.47
In decursul anului 1905 s'au achitat . . . . .	113.931.07
La 31 Decembrie 1905 au rămas . . . . .	C. 1,201.546.40
Un plus de C. 453.256.93 față de anul premergător.	

**4. Imprumuturi de cont-curent.**

La 31 Decembrie 1904 starea de cont-curent a fost . . . . .	C. 35.119.24
In decursul anului 1905 s'au acordat . . . . .	839.024.34
Starea la 31 Decembrie 1905 . . . . .	C. 874.143.58
In decursul anului 1905 s'au achitat . . . . .	769.987.49
La 31 Decembrie 1905 au rămas . . . . .	C. 104.156.09
Un plus de C. 69.036.85 față de anul premergător.	

**5. Decontarea fructificării.**

La 31 Decembrie 1904 starea depunerilor a fost . . . . .	C. 1,424.046.59
In decursul anului 1905 au intrat . . . . .	C. 1,363.898.01
Starea totală în 1905 . . . . .	C. 2,787.944.60
In decursul anului 1905 s'a ridicat . . . . .	C. 992.756.20
La 31 Decembrie 1905 au rămas . . . . .	C. 1,795.188.40
Un plus de C. 371.141.81 față de anul premergător.	

**6. Mișcarea cassei.**

La 31 Decembrie 1904 starea cassei a fost . . . . .	C. 64.484.32
In decursul anului 1905 au intrat . . . . .	C. 14,603,715.18
Starea totală în 1905 . . . . .	C. 14,668,199.50
In decursul anului 1905 au ieșit din casă . . . . .	C. 14,570,952.66
In casă au rămas la 31 Decembrie 1905 . . . . .	C. 97.246.84
Reverimentul cassei pe anul 1905 face . . . . .	C. 37.055.271.99

La punctul III. s'a dat *absolutoriu direcțiunii și comitetului de supraveghere pe anul expirat 1905.*

La punctul IV., *alegerea a doi membrii în direcțiune și anume, prin vechime expirând mandatul de 6 ani al membrului Petru Ionașiu și prin moartea regretatului Paul Tempea, devenind vacant locul său, se procede la alegeri prin voturi secrete, intrunind totalitatea voturilor, dnul Petru Ionașiu și dnul director executiv Romulus Cărăbașiu. In urma acesteia se și declară de aleși de membrii în direcțiune: pe un nou period de 6 ani, dnul vice-președinte Petru Ionașiu și pe restul unei perioade de 3 ani, dnul director executiv Romulus Cărăbașiu.*

Ne mai fiind alte obiecte de pertractat, vice-președintele declară adunarea generală de închisă la 11 ore a. m.

Urăm din toată inima progres și spor din ce în ce mai mare acestui fruntaș institut economic al nostru, care sub înțeleapta conducere sub care se află în special de câțiva ani de zile, a devenit unul dintre centrele vieții noastre economice românești.

**Societate de meseriași.** Ni-se scrie din Vârșeț: La 21 Ianuarie st. n. c. meseriașii români din Vârșeț și jur au ținut adunarea generală constituantă și au înființat societatea lor, care poartă numele «Speranța». S'au aprobat statutele, cari apoi s'au înaintat ministeriului de interne spre întărire. Comitetul ales în aceasta adunare generală este următorul:

Președinte: George Novacovici iurist, vicepreședinte Ion Maleta comerciant de cereale, se-

cretar Stefan Popovici comptabil, cassar Mihail Valeanu rotar, controlor Vasile Bonciocat ștrimfar, bibliotecar Ion Murgu pantofar lemnar, membri: Iosif Vranianțu Miță măcelar, Sava Sărman rotar, Pavel Ivan săpunar, Ion Țera privatier și Ion Bălan, ferar. Locuința societății e Vârșeț str. Juden-gasse No. 7.

**Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.**

Cota oficială pe ziua de 22 Februarie.

**INCHEEREA LA 12 ORE:**

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16.84—16.86
Secară pe Aprilie	13.68—13.72
Orz pe Aprilie	15.30—15.32
Cucuruz pe Mai	13.86—13.88
Grâu de toamnă pe 1906	19.76—16.78

**INCHEEREA LA 5 ORE:**

Grâu pe Aprilie 1906	16.82—16.84
Secară pe Aprilie	13.70—13.72
Ovăs pe Aprilie	15.26—15.28
Cucuruz pe Mai	13.84—13.86
Grâu de toamnă pe 1906	16.74—16.76

**Prețul alcoolului în Arad.**

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
"    "    mic	160.—
"    "    brut	156.—
"    "    mic	158.—

**Bursa de bucate din Timișoara.**

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15.80—15.90
"    79—100	—
Secară: 100	12.40—12.50
Orz: 100	13.—13.10
Ovăs mercantil 100 klgr.	13.60—13.70
"    cernut 100 klgr.	13.50—13.60
Cucuruz nou 100	13.20—13.30
"    vechiu 100 klgr.	—

**Târgul de porci din Kőbánya.**

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

**Posta Redacției.**

*E. I. în Cluj.* Regretăm, dar nu se poate publică. Mai ales, că numita revistă cu Nrul 2 se îndepărtează dela ținta, ce credem noi, că trebuie să aibă. Nu-i destulă ceartă în ziare, ci trebuie să mai vină să facă zarvă și revistele? Și apoi de unde și până unde-și iau domnia lor autoritatea să dăscăliască lumea românească și să pozeze ca arbitri, vezi Doamne, în afacerile noastre publice?

**Felurime.**

**Tortura.** Nu de mult tortura era încă un mijloc sistematic de a face pe acuzați să mărturisească și dacă nu sunt adevărate știrile. Acest metod nu e încă cu totul șters din juridia financiară. In secolul al optsprezecelea în Anglia a fost oprită și un iurist englez spune motivul într'un articol al său.

Londra avea un conzilier comunal, un comerciant bogat anume Ily Carol, care-și folosiă averea pentru scopuri umanitare. Acesta ținea tortura de un ce barbar dar înzadar agita contra ei.

Odată însă îi veni idea următoare: își îmbătă feciorul de casa și apoi se duse în grajd și-și omorî calul cel mai frumos ear cuțitul îl ascunse în buzunarul feciorului, care dormea dus.

Când se descoperi lucrul, făcu șgomot mare și dădu feciorul în judecată. Natural, acesta negă cu toate, că faptul, că i-se găsi cuțitul în buzunar bovedea contrarul.

Urmă apoi tortura. Ii aplicară presa degetelor, învărtiră odată, de două ori și nenorocitul mărturisi, că el a omorât calul, ar fi făcut asupra lui și crima de patricid, cenî însă Ily și spuse faptul adevărat.

Se născu o mare zarvă, judecătorii se rușinară și nu mult după aceea se șterse tortura în Anglia.

Redactor responsabil: Sever Bocu.  
Editor proprietar: George Nichin.

372 906 număr.

Bégai járási főszołgábirótól.

**Pályázati Hirdetmény.**

A megüresedett barrai körjegyzői állásra pályázatot hirdetek, felhivom, a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi l. t. cz. 6. §-ában illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. §-ában körülirt képességekét és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi márczius hó 5-ig nálam annál is inkább beadják, mert a későbben érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Rómán nyelv bírása igazolandó.

A választás f. évi márczius hó 14-én d. e. 11. órakor a barrai körjegyzői irodában fogom megtartani.

A körjegyzőség 5. községből áll, a jegyző javadalma:

Törzsfizetés . . . . .	1600 korona	—	fill.
Előfogatidij . . . . .	492	»	54
Napidij átalány . . . . .	202	»	—
Iroda átalány . . . . .	150	»	—
Tüzifa megváltás . . . . .	259	»	—
Irnoktartás . . . . .	720	»	—
Szolga tartás . . . . .	105	»	60
Anyakönyvi dologi kiadások	300	»	—
összesen	3809 korona	14	fill.

Podhrádszky Andor,  
főszołgábiró.

**Află aplicare momentană****3 culegători tipografici**

buni

în Tipografia «Tribuna».

**Contra slăbiciunii la bătrânețe**

și a neputinței ce se poate trage din deosebite cauze, ca urmări a boalelor avute ori la copii ca slăbirea pricinuită de creșterea dinților, se poate aplica cu strălucit efect emulsiunea lui Scott. Nime nu se va scărbi de emulsiunea lui Scott, pentrucă are un gust bun, se poate mistui de ori și cine, de oare-ce prin mijlocirea neîntrecutei emulsiuni alui Scott, oleiul trece repede prin organismul trupului, fără să pricinuiască în mistuire ceva turburare.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

**Se poate căpăta în ori ce apotecă.**

Cu provocare la această ziare, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimiț fără altă cheltuielă 1 sticlă de probă.

**Apoteca orășănească a lui Emil Budai**  
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor.

**Sămânță de bicău**

pentru sămănat

**în orice calitate**

se poate găsi la firma lui

**Nemes Géza**

Arad, piața Boros Béni.

»CIUCHICIANA« asociațiune de ajutorare în Ciuchiciu.

**CONVOGARE.**

Domnii membrii ai asociațiunii de ajutorare »CIUCHICIANA« din Ciuchiciu sunt prin aceasta convocați pre baza decisului tribunalului reg. din Biserica-Albă nr. 1031/1906 în sensul §-lui 33 din statute la a

**VI-a adunare generală ordinară**

care se va ține în comuna Ciuchiciu, la 27 Martie 1906 la 2 oare postmeridiane în localitatea dlui Petru David.

**OBIECTELE:**

1. Raportul direcțiunii despre anul al VI-lea de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Primirea compturilor pe anul 1904 și darea absolutului.
4. Alegerea direcțiunii pe periodul de 3 ani.
5. Dizolvarea asociațiunii.
6. Alegerea licențiatorilor.
7. Evenuale propuneri.
8. Esmiterea a 2 membrii pentru calificarea pe scrisul verbal.

Ciuchiciu, din ședința consmăului comun ținută la 23 Februarie 1906.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț.		Pasiva.	
	Cor.	f.		Cor.	f.
Casa în numărar . . . . .		54 03	Capital social după 127 quote à 20		
Inventariul marfei . . . . .		887 12	cor. = 2450 cor.		2450 00
Mobilier . . . . .	cor. 316.52		Creditori . . . . .		1600 54
După amortisare de 10% . . . . .	31.65	284 87	Salare neridicate, chirie și dare restanta . . . . .		764 50
Debitori . . . . .		2481 40			
Deficit . . . . .		1207 78			
		<u>4915 20</u>			<u>4915 20</u>

Perdere.		Contul Profit și Perdere.		Profit.	
	Cor.	f.		Cor.	f.
Salare . . . . .		232 77	Venite din vînderea mărfii		1285 02
Dare comunală de trafic . . . . .		8 51	camete . . . . .		3 15
Porto, trăsuri . . . . .		19 34	Deficit . . . . .		1207 78
Interese . . . . .		78 07			
Chirie . . . . .		84 70			
Diverse . . . . .		77 50			
Amortisare din mobilier inventar . . . . .		868 80			
		31 65			
		1092 61			
		<u>2494 55</u>			<u>2494 55</u>

Ciuchiciu, în 31 Decembrie 1904.

**DIRECȚIUNEA:**

Pavel Sevaianțu m. p. director, Vasilie Boțoc m. p. Ioan Marcu m. p.  
Iosif Jurca m. p. George Tamaș m. p.

Bilanțul present, precum și Contul Profit și Perdere, esaminându-le conform legii și statutelor, le-am aflat exacte și cărțile purtate în regulă.

Ciuchiu, în 12 Martie 1905.

**COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:**

Iacob Bosica m. p., președinte, Iancu Peica m. p. Ilie Enca m. p.,  
Ioan Radoslau m. p., Jurgi Roman m. p., Ioan Mogoș m. p., Iosif Duca m. p.  
Petru Radoslau m. p. Ion Nádásan m. p.

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

**Wandracssek Ignác**  
zidar calificat și antreprenor de zidiri  
**Arad, strada Vălășto nr. 62. b.**

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincia, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanția și prețuri foarte etine.

Planuri și budgete face pe prețuri convenabile.

**inseerate cu preț redus.**

**Hotel „Leul de aur“** Timișoara — Josif Sada.

Imi tau voo a aduce la cunoștința onor. public și a muzicantilor, că am preluat

**Hotelul la „Leul de aur“**

și îl voi conduce de azi înainte în propria regio. Imi voi da atenția ca prin cură și pînă la excelență precum și prin servicii prompt, să mulțumesc muștelii mei și să mărose bunul veniț din trecut al hotelului. — Rugând pentru binovoitorul sprijin, sunt

cu distincție  
stima: . . .

**Theofil Gross, hotelier.**

Pentru vînderea în comisiune a **Marelui magazin de asortimente de sticlă**

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpacca și nickel, deeoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămător de convenabile.

Toate acestea, se vind pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe **Szabadság-tér 21.**

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

• • • • • Cu stimă: **Klohs Adolf.**

## Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în  
Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.  
o fabrică de **mașini agronomice**

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

## VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o  
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public  
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o  
din material de prima clasă și pe lângă pre-  
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pinițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de bonzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeodată, aut de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit  
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

## RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

## KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai bună dillectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Srviceiu prompt, curat și conștientios. 0 0 0 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

**Tóth Endre**  
restauratier.

## POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin acta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

### PUMPE DE FOC

258

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce a întrebunțarea de apă nesipoasă ori murdară nu abzie serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurupe potrivite unitare și țevi de cânepă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

## HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

*Serviciul prompt și conștientios!*

## Unde se adună Românii? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cinați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

*Serviciul prompt și conștientios!*